

Ferdinand Šulentić

NA ŠUMARSKIM I LOVAČKIM STAZAMA

AGENCIJA ZA VEŠTAČENJE I ORGANIZACIJSKE SLUŽBE

Urednik: Ferdinand Šulentić

Lektor

Profesor Petar Kekez

Naslovna slika

Dipl. inženjer šumarstva Josip Šimić

Likovne ilustracije tekstova

Dipl. inženjer šumarstva Marko Šušnjar

Slika na poleđini knjige

Pisac 1984. na izložbi lovačkih trofeja

Urednik

Ferdinand Šulentić

Izdavač

Ferdinand Šulentić

Tiraž: 800 primjeraka

Tisak »Plamen« Slavonski Brod

Štampa: 1984. godine

Ferdo Šulentić

NA ŠUMARSKIM I
LOVAČKIM STAZAMA
DRŽAVNICI KAO LOVCI

Slavonski Brod, 1988. godine

POSVETA

Ove sam zapise namijenio trajnoj uspomeni na prerano preminulu kćer Višnju. Draga moja Višnja, da si mi živa, kako bismo se nas dvoje slagali i u svemu razumjeli.

Tvoj tata

Sve što sam napisao u ovoj knjizi istinski su događaji i doživljaji. Osim u meni urođene ljubavi za kičenu prirodu i dobra i jednostavna čovjeka ništa nisam uljepšavao ili suprotno tome. Pojedine osobe spomenuo sam njihovim punim imenom i prezimenom, dok su sve ostale opisane pod izmišljenim imenima.

Svaka sličnost u ovim opisima slučajna je.

Pisac

PREDGOVOR

Po postanku i odgoju jedan sam od sinova ljutog krša. Da bih se dohvatio nečeg što jamči sigurniji život, kretao sam se s tom namjerom u svim sredinama naše zemlje i mnogo toga doživio, saznao i upoznao.

Gledano kroz prizmu moje osobne stabilizacije u društvu, dosta je toga ispalo sasvim slučajno, no ostvario sam ipak nekakav životni cilj. Što je najvažnije, prihvatio me onaj dio našeg svijeta koji je po odgoju prvenstveno živio od vlastitog truda i rada.

U razdoblju od 1951. do 1968. godine bio sam čest gost na stranicama Lovačkog vjesnika, Zagreb, da bi mi 1968. štampali do sada još uvijek moju prvu knjigu PRIRODA I LJUDI s čisto lovačkom tematikom. Koliko mi je poznato, kritika sadržaja knjige povoljna je, no većina čitatelja zamjera, osim lova, što u njoj nisu opisani i drugi moji doživljaji koji predstavljaju i zaokružuju i moj i život svakog drugog čovjeka. Uvijek radoznale žene često me zapitaju: »Dobro, u to ste vrijeme bili mlad, zdrav čovjek, što je bilo s ljubavnim avanturama i ostalim zabavama u kojima sudjeluje mlad svijet? Nećete nam valjda reći, krećući se i živeći po planinama i šumama, da i tu ponekad nije bilo uzbudljivih doživljaja. Iako ste se kretali u prirodi, ne vjerujemo da ste živjeli kao kakav — isposnik!? Ništa ne biste pogriješili, ako biste u nekom drugom izdanju te knjige sadržaj obogatili i onim doživljajima koji se ne odnose samo na posao, lov i lovove«.

Pitanje je potpuno opravdano!

Kao što se vidi iz nekih opisa u ovoj knjizi, činjenica je da nikada nisam iskakao iz granica potrebne ljudske ozbiljnosti. To ipak ne znači da sam ikada bio pasivan prema lijepom spolu.

Naprotiv! Već kao deran od devet godina imao sam, ne jednu, već dvije »žene«. I još kako su se između sebe otimale oko moga »muškog« dodirivanja. Ta moja muškaračka bolest nije splasnula niti u zreloj dobi. Ipak, ne treba smetnuti s uma, da se u visokim planinama, gotovo podjednako susreće i zdrav i bolestan svijet. I što mislite kako sam se osjećao naletjevši u Kamniškim Alpama, pod Ojstricom, na zgodnu Malčiku (doživljeno za vrijeme služenja vojnog roka), kada se u trenutku pokušaja da je zagrlim, počela sva tresti, prevrtati očima i pjeniti na usta? A ona je, sirota bila tu došla liječiti neku tešku živčanu bolest. Ne povratilo se! A, eto, i kod bolesnih žilama struji krv a ne voda.

Drugi prigovor nekih čitatelja odnosi se na mojih, ni manje ni više, osamnaest seljenja u razdoblju mog aktivnog službovanja: »Mjesta službovanja mijenjali ste kao kakva vjetropirasta damica haljine?«

Ima nešto istine i u tome prigovoru. Priznajem, malo sam ćaknut. Zapravo osjetno sam pravdoljubiv. U atar istine i pravde poturčio bih se. Ne popuštam ni u prilikama kada je najbolje — progutati sline i prešutjeti;

Mnogi će čitalac pronaći svoje stranice djela, ali i one koje će svakoga navesti da se intimnije veže za njih. To su one stranice na kojima je Sulentić pjesnik nepoznatih i čudesnih noći na Vardaru, nemirni putnik kroz bespuća rodne Like, romantični junak baranjskih ravnicu i moćnog Dunava i nježni slikar Jadranskog mora u naručju starca Velebita. I svatko od nas susreo je svoju Donke, Idriza, Todora, čika Gruju, Tibora i mnoge druge pod drugim imenima i nosi ih kao dio sebe, kao što bi to htjela i ova knjiga. Pročitavši je, postali smo bogatiji za čovjeka i živjeli smo nekim novim životom, uz ovaj naš.

PETAR KEKEZ

S A D R Ž A J

Strana

PREDGOVOR	5
TKO SAM I ČIJI SAM	9
PRVI KORACI	12
DJEDU U GOSTE	13
DVORSKI KUHAR	14
PRVI DODIRI S LOVAČKIM I DRUGIM SPORTOVIMA	16
STARI HRASTOVI	16
NA HAJDUKOVCU	19
RAZIGRANO DJETINJSTVO	21
MOJ BRACO PAJO UBIO VUKA	23
BALAVI MLADOŽENJA	25
DID MALIĆ	25
IVICA PEKAR	26
OCEVA SMRT	27
LUDO PROSO	28
DRVARENJE	29
GIMNAZIJALAC	30
SUSRET S RATNIM ZAROBLJENIKOM	32
MOJE PRVE POLITIČKE I VJERSKE NATRUHE	32
PRVO LJETO U ZRMANJI	33
OD ZRMANJE DO SENJA	34
KUĆA CAMOTINJE	36
PONOVO U ZRMANJI	39
PRVI ZEC	40
NADNARAVNI ZEC	41
SLIJEPI ZEC	42
ZACARANI ZEC	43
I KRZULJA JE LOVINA	43
DRAGA ZRMANJA I ZRMANJCI	44
MOJ DRAGI BRAT JOKO	45
RATARI, MLINARI, KIRIJASI, SVASTARI	45
KUŠLJE	47
MLINAR	49

POČECI TRAGANJA ZA ŽIVOTNIM POZIVOM

Nesuđeni trgovac	51
Gorštačke ljekovite kupke	53
Radnik - gimnazijalac	57
Večernja gimnazija	58

Profesor Pavičević	— — — — — — — — — — — —	59
ČOKALIJA NAUM	— — — — — — — — — — — —	62
Preokret	— — — — — — — — — — — —	64
Plaćeni lažov	— — — — — — — — — — — —	65
PRVA LJUBAV	— — — — — — — — — — — —	67
Zvezdica je na pomolu	— — — — — — — — — — — —	68
Složili smo ugodno društvo	— — — — — — — — — — — —	70
Kupio sam lovinu	— — — — — — — — — — — —	72
Lovačka družina se umnožila	— — — — — — — — — — — —	73
UZOR LOVCI	— — — — — — — — — — — —	74
Zrtve lovačke strasti	— — — — — — — — — — — —	75
FAJNGESPRICHT	— — — — — — — — — — — —	77

STUDIJE

Studije građevinarstva	— — — — — — — — — — — —	80
Studije Sumarstva	— — — — — — — — — — — —	82
Todor Gusarov	— — — — — — — — — — — —	83
Donke	— — — — — — — — — — — —	84
KOLIBA NA VARDARU	— — — — — — — — — — — —	85
Lice i naličje Skoplja	— — — — — — — — — — — —	93
Divno je voljeti i biti voljen	— — — — — — — — — — — —	94
PROKLETIJE	— — — — — — — — — — — —	95
Dana	— — — — — — — — — — — —	96
Sumarska stvarnost	— — — — — — — — — — — —	97
Siptarska besa	— — — — — — — — — — — —	100
Mileševska planina	— — — — — — — — — — — —	101
Vukovi	— — — — — — — — — — — —	102

PRVI UVID U ŠUMARSTVO BOSNE

Moj dobrotvor	— — — — — — — — — — — —	105
Oštrej	— — — — — — — — — — — —	105
Marko Krajišnik	— — — — — — — — — — — —	107
DOBAR VOJNIK ŠULE:	— — — — — — — — — — — —	113
Zabušant	— — — — — — — — — — — —	115
Netrpeljivost prema oficirima	— — — — — — — — — — — —	117
Zavjetrina u Trebinju	— — — — — — — — — — — —	118
Vojnogeografski institut	— — — — — — — — — — — —	119
Poručnik Dragutin Prosen	— — — — — — — — — — — —	120
Sjeverna stijena	— — — — — — — — — — — —	124
U Banatu	— — — — — — — — — — — —	125
Z E T V A	— — — — — — — — — — — —	126
BARANJA	— — — — — — — — — — — —	127
Tikveški lovački raj	— — — — — — — — — — — —	130
Tikveš	— — — — — — — — — — — —	130
Upravitelj Koloman Saler	— — — — — — — — — — — —	131
Moji domaćini	— — — — — — — — — — — —	134
PRVO STRUČNO ZADUŽENJE	— — — — — — — — — — — —	139

ŠAROLIKOST KUPACA	140
Bezveznjak	140
Neznalica	141
Apatin moja razbribriga	141
MOJI RADNICI	143
Apatinski Cigani	143
Moji Ličani	144
Jogunasti Marko	145
Mobilizacija	147
Caruginovci	147
Marko poštaš	148
CIKA GRUJO	150
LOV U BARANJSKOM BRDU	152
Pokorni mladoženja	154
Maćak na krovu	156
Prvi jelen	159
Gospodin Panta novo ovan	163
Neplanirani vepar	164
Sjekira umjesto udice	165
Kad lija dolija	166
Prastari jelen	168
Nadmudrio sam Salera	171
Grujo lovokradica	173
Prokleta kljuse	174
Tibor	175
Bal na drugoj obali	178

DIVLJE SVINJE

Općenito o divljim svinjama	183
Nemoralna krmača	183
Odgumljeno mrtvilo	185
Tvrdohlavi vepar	186
Goropadna krmača	187
Ratoborni veprovi	189
Fatalna pogreška	190
JELEN ŽRTVA VLASTITE LJEPOTE	193
Rika je na pragu	193
Moj ljubimac	195
Tragični jelen	196

DRŽAVNICI KAO LOVCI

Susret s knezom Pavlom	198
Nezgodna s generalom	199
S grčkim knezom na patke	200
Lovnikova navika	201
PREDSTAVNICI STRANIH DRŽAVA	204
Prepotentni gost	204

Dobio sam poklon	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	206
Izazvao sam zbrku	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	207
Grof Ciano	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	210
Politički premještaj	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	212
N A V A L O V I M A S U D B I N E												
Sisak	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	214
Na poslu	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	216
Švercer	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	217
Pravo jačega	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	218
Primjer za razmišljanje	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	219
Kupac prevarant	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	220
Hajka na studenta	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	221

PREKO SPACVE I BELIŠCA DO VUKOVARA

Spačva	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	223
Nova država	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	224
Kolega u nevolji	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	226
U Belišću	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	226
U Vukovaru	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	229
Sandučara	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	230
Stari komunist	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	231
Pod okom mohovskih partizana	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	231
Povojničeni partizani	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	232

Grabežno umorstvo

Nesuđeni partizan	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	233
Oslobođenje	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	233

JOŠ IZ VUKOVARA

Romelovci su bili žedni	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	235
Graditelj uzletišta u Borovu	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	235

JANJCI U VUČJEM ČOPORU

Gospodin Hans	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	236
Razočarani Nijemac	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	237

MOJE NESMOTRENOSTI												
Krađa benzina	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	237
Druga nesmotrenost	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	238
Tragedija obitelji Šipuš	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	239
Cvarak	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	241
NOVA JUGOSLAVIJA												
Loš početak	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	243

DRŽAVNICI KAO LOVCI II

Tito dolazi	— — — — —	245
Susreti s Titom	— — — — —	246
Prvi dan lova	— — — — —	247
Slastičar Difranko	— — — — —	247
Drugi dan lova	— — — — —	248
Treći dan lova — Ranković je uvrijeđen	— — — — —	250
Rika je na pomolu	— — — — —	250
Ranković se ljuti	— — — — —	251
Zimski lov siječnja 1948. godine	— — — — —	252
Titov drugi lov trofejnog jelena	— — — — —	252
ĐILAS	— — — — —	254
VLADIMIR VELEBIT	— — — — —	255
ANDRIJA HEBRANG I BANE ANDREJEV	— — — — —	257
POP R A T N E Z G O D E I N E Z G O D E	— — — — —	259
Opasni zemljak	— — — — —	259
Podmukli kolega	— — — — —	260
Čuvaj se nametljivaca	— — — — —	261
Ostao sam bez puške	— — — — —	263
BOSNA S LICA I NALICJA	— — — — —	265
U Sarajevu	— — — — —	266
Igman planina i Igmanci	— — — — —	267
Tišina drugovi	— — — — —	272
P R E K O S I S K A I D A L J E	— — — — —	274
U Ogulinu	— — — — —	275
I dalje pod manom	— — — — —	275
Ugodno sjećanje na Ogulince	— — — — —	277
R E H A B I L I T A C I J A		
Šumsko gospodarstvo Gospić	— — — — —	278
Referada za iskorištavanje šuma	— — — — —	278
Kao u rodnom kraju	— — — — —	279
Rastanak s Likom	— — — — —	280
Sretan grad Karlovac	— — — — —	281
Karlovačka industrija drva	— — — — —	283
Drvno industrijsko poduzeće Karlovac	— — — — —	283
Sujetni priučnjak	— — — — —	284
Pravi čovjek na pravom mjestu	— — — — —	285
Društveni život	— — — — —	285
SRLJANJA U INVESTICIJE	— — — — —	286
Moja tvrdoglavost	— — — — —	287
Direktor u osnivanju šumskog gospodarstva Karlovac	— — — — —	288
Biro za unapređenje proizvodnje šumarstva i drvne industrije	— — — — —	288
Republički inspektor za šumarstvo i lovstvo	— — — — —	289

REORGANIZACIJE I INVESTICIOMANIJA	— —	292
Decentralizacija	— — — — — — — — — —	292
POKRET ZA OBNOVU DRVNOG FONDA	— — — — — — — — — —	293
PLANTAZIRANJE	— — — — — — — — — —	293
CELULOZOMANIJA	— — — — — — — — — —	294
ELABORAT O DRVNOJ SIROVINSKOJ BAZI HRVATSKE	— — — — — — — — — —	296
LOSE ODGOJENE KOLEGE	— — — — — — — — — —	298
Tko se za što borio	— — — — — — — — — —	298
Demagog	— — — — — — — — — —	299
SVIJETLA OBRAZA U MIROVINU	— — — — — — — — — —	300
O D S V A K U D P O N E Š T O	— — — — — — — — — —	303
Lov pa lov — humoreska	— — — — — — — — — —	303
Čarobne zrake	— — — — — — — — — —	306
Krigskamarad	— — — — — — — — — —	308
Idriz	— — — — — — — — — —	311
N A K R A J U P U T A	— — — — — — — — — —	314
Po Velebitu i podno njega	— — — — — — — — — —	315
Banjera car Velebita	— — — — — — — — — —	316
Vino na bukvi	— — — — — — — — — —	318
Dalmatinac umjesto srndaća	— — — — — — — — — —	320
Tvrdohlava kobila Biba	— — — — — — — — — —	321
Ivina laž	— — — — — — — — — —	322
KRVAVI OBRAČUN	— — — — — — — — — —	323
Medvjed Zvrndo	— — — — — — — — — —	326
Strašni Kljovko	— — — — — — — — — —	329
Kobnj susret	— — — — — — — — — —	332
NEDOGOVORENI LOV	— — — — — — — — — —	333
GUBAR GLAVONJA	— — — — — — — — — —	337
Operacija na živo	— — — — — — — — — —	341
SVIJET JE ZAISTA MALEN	— — — — — — — — — —	342
LJEPOTICA KATE	— — — — — — — — — —	345
ČACINA DJECA	— — — — — — — — — —	346
OBRAZ STRIC MAKINOG OGNJIŠTA	— — — — — — — — — —	348
SNAGA NAGONA	— — — — — — — — — —	357
L I Č K E B I R T A S I C E	— — — — — — — — — —	359
Baba Milkača	— — — — — — — — — —	360
Teta Marija	— — — — — — — — — —	361
KRUŠCICA	— — — — — — — — — —	361
Z A V R S N I C A	— — — — — — — — — —	368
ZNAČENJE POJEDINIH RIJEČI I IZRAZA	— — — — — — — — — —	369
OSVRT NA DJELO NA ŠUMARSKIM I LOVAČKIM STAZAMA	— —	370

